

Förnyelse
Arbetsmiljö
Samverkan

FAS

Sveriges Kommuner och Landsting och
fackliga organisationer i samverkan

Det här är FAS

www.ifas.se

FAS VERKTYG

Dialogverktyg för delaktighet på arbetsplatsen

FAS Arbetsliv är ett dialogverktyg med pedagogiska övningar som ska inspirera arbetsgrupper att utveckla såväl verksamheten som sig själva. Syftet är att skapa förutsättningar för alla att vara delaktiga och få inflytande i arbetsplatsens verksamhetsutveckling, samt lyfta frågor som rör arbetsmiljö- och hälsoarbetet. Tanken är att varje övning ska resultera i en gemensam överenskommelse.

Med stöd av verktyget kan medarbetare och chefer inspireras!

DIALOGVERKTYGET BESTÅR AV SEX DELAR:

- Samtalet
- Samverkan då, nu och sen då?
- Vårt gemensamma uppdrag
- Inspirerande exempel
- Ett långsiktigt hållbart arbetsliv
- Möten i fokus

Verktyget har utvecklats i nära samarbete med arbetsplatser inom kommuner och landsting.

FAS VERKTYG

Stöd vid upphandling av företagshälsovård

Företagshälsovården är en av flera viktiga resurser som kommuner och landsting kan använda för att utveckla verksamhet, hälsa och arbetsmiljö. Här krävs att de egna insatserna i kommunen eller landstinget samordnas med företagshälsovårdens.

FAS – Företagshälsovård är ett verktyg för dem som löpande styr och samordnar hälso- och arbetsmiljöarbetet i kommunen eller landstinget.

I verktyget finns fem steg beskrivna för upphandling av och samarbete med företagshälsovård.

DESSA ÄR:

- Förutsättningar för upphandling
- Beskriva utgångsläge och förutsättningar
- Skapa ett förfrågningsunderlag
- Granska anbud och fatta beslut
- Starta och utveckla ett långsiktigt samarbete

Upphandlingen är ofta inledningen till ett långsiktigt samarbete kring företagshälsovårdens innehåll och utveckling. I upphandlingen av företagshälsovård bör både arbetsgivare och fackliga företrädare vara delaktiga. En god samverkan bidrar till en bra arbetsmiljö och en god hälsa.

FAS VERKTYG

Stöd för planering av arbetsmiljöutbildning

Arbetsmiljöarbetet är långsiktigt och viktigt för verksamhetens utveckling. Det är arbetsgivaren som ansvarar för att chefer och skyddsombud får en relevant utbildning. Arbetsmiljöutbildningar kan upphandlas eller anordnas i egen regi. Idag varierar innehåll, omfattning, kontinuitet och kvalitet. En god kompetens är grunden för en bra arbetsmiljö.

FAS – Stöd för planering av arbetsmiljöutbildning är ett verktyg för dem i en kommun eller landsting som har ett övergripande ansvar för planering och upphandling av arbetsmiljöutbildningar.

VERKTYGET BESKRIVER...

- Vad en arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud kan innehålla för att motsvara kraven i lagstiftning och FAS 05.
- Att arbetsmiljöutbildning också ska ge metodkunskaper – hur går man från ord till handling.
- Att arbetsmiljöutbildning sker utifrån varje arbetsplats behov.

Att förbereda och genomföra en arbetsmiljöutbildning är resurskrävande. Det här verktyget bidrar till enklare planering och högre kvalitet.

FAS – verksamhet och arbetsliv i utveckling

FAS står för Förnyelse – Arbetsmiljö – Samverkan. Det är ett centralt avtal som slutits mellan Sveriges Kommuner och Landsting och fackliga organisationer inom den kommunala sektorn. Parternas förhoppning är att lokala arbetsgivare och fackliga organisationer nu ska teckna egna FAS-avtal.

Utifrån FAS kan arbetsgivare, fackliga organisationer och medarbetare tillsammans arbeta för en väl fungerande verksamhet och en bra arbetsmiljö. Syftet är att göra hälsa och arbetsmiljö till en naturlig del av verksamhetsutvecklingen och i det dagliga arbetet. Jämställdhet och mångfald är en självklarhet.

Avtalets intention är att bättre ta tillvara medarbetarnas kompetens genom att skapa större delaktighet och engagemang. Hälsa och arbetsmiljöfrågor ska hanteras på rätt nivå, så nära de som berörs som möjligt.

Som stöd till lokalt arbete i kommuner, landsting och regioner finns ett dialogverktyg riktat till arbetsplatserna. Det finns också verktyg för planering av arbetsmiljöutbildningar och upphandling av företagshälsovård. Dessa beskrivs mer på följande sidor.

www.ifas.se

På www.ifas.se kan du läsa mer om FAS och de olika verktygen.

VILL DU VETA MER:

- Om avtalet FAS, kontakta Christina Norlin Mistander
- Om FAS Arbetsliv – dialogverktyg, kontakta Christin N. Granberg
- Om stöd för planering av arbetsmiljöutbildning, kontakta Eva Thulin Skantze
- Om verktyg för upphandling av företagshälsovård, kontakta Ned Carter

Alla nås via Sveriges Kommuner och Landstings växel:
08-452 70 00.

Du kan även kontakta representanter i FAS gruppen som leder centrala parterns arbete med FAS:

Anders Johansson
anders.f.johansson@lararforbundet.se
Läraryrskommunernas och Lärarnas
Riksförbunds Samverkansråd

Annica Magnusson
annica.magnusson@vardforbundet.se
OFRs förbundsområde
Hälso- och sjukvård

Lena Jonasson
lena.jonasson@kommunal.se
Svenska Kommunalarbetsförbundet

Cajsa Sandberg Mårtensson
casa@akademikerhuset.se
AkademikerAlliansen

Alicia Lycke
alicia.lycke@slf.se
OFRs förbundsområde Läkare

Christin N. Granberg
christin.n.granberg@skl.se
Sveriges Kommuner och Landsting

Birgit Löf
birgit.lof@akademssr.se
OFRs förbundsområde
Allmän kommunal verksamhet